

Debattredaktör:
Sebastian Sundel (vik)
070-755 50 30
debatt@unt.se

Postadress: Box 36
751 03 Uppsala

unt.se

S-ledningen saknar plan för att minska beroendet av inhyrd personal och ta kontroll över kostnaderna.

Stefan Olsson och Emilie Orring (båda M) om arbetsmiljön inom vården.

unt.se

/debatt

Följ debatten på unt.se

UNT Debatt publicerar debattartiklar digitalt varje dag på unt.se/debatt. Ett urval av dessa publiceras även på denna sida i pappersupplagan.

Debattinlägg mejlas till debatt@unt.se. Artiklarna ska vara 3 500 alternatv 6 000 tecken med mellanslag. Skicka helst med högupplöst bild på artikelns undertecknare. Skicka materialet med god framförhållning.

UNT Debatt publicerar endast texter med ensamrätt.

Sverige bör verka för ett permanent undantag från EMU. Vi behöver också få trygghetsgarantier så vi inte blir överkörda när röstbalanser ändras efter brexit, skriver Max Andersson (MP).

Max Andersson

Viktigt undantag

Euron

Nyligen möttes Frankrikes president Macron och Tysklands Angela Merkel för att tala om en fördjupning av valutaunionen EMU. Deras deklaration talar om en budget för eurozonen. Vidare vill de skapa en gigantisk krisfond för euroländerna för att kunna rädda banker i nödlägen. Den ska skapas ur stabilitetsmekanismen ESM och är början på en europeisk valutafond som kan få stor makt över medlemsländerna.

Det är högst oklart vilka delar av detta som kommer att förverkligas. EU-toppmötet i slutet av juni hann inte med att gå till botten med frågan. Men det faktum att Frankrike och Tyskland är överens behöver tas på största allvar.

En fördjupning av EMU kan på sikt sätta press på Sverige att ge upp kronan.

Det finns i dag inget stöd i vare sig riksdagen eller bland svenska folket att ge upp vår ekonomiska självständighet för att vara med i valutaunionen. Samtidigt står det i Sveriges EU-avtal att vi ska gå med i EMU, och kommissionen förutsätter att Sverige ska gå med när landet uppfyller kriterierna. Detta kan användas mot Sverige i andra förhandlingar och vid kriser i EU. Det är därför viktigt att vårt land får ett permanent undantag från valutaunionen, i likhet med det som Danmark har.

Nationalekonomen Stefan de Vylder har i en helt ny rapport analyserat frågan om Sverige och euron. Han konstaterar att så gott som samtliga OECD-länders ekonomier drogs med i den globala finanskrisen 2008-2009. Men de EU-länder som står fria från EMU har sluppit dramatiska kriser av det slag som drabbat euroländer som Grekland, Spanien, Irland, Portugal och Cypern. Och det är ett obestridligt faktum att den ekonomiska utveck-

Sverige bör stanna utanför EMU, skriver artikelförfattaren. FOTO: MICHAEL PROBST

lingen varit bättre i de EU-medlemmar som likt Sverige har behållit sina nationella valutor än i eurozonen i genomsnitt. Den gemensamma valutan har varit positiv för länder med stark konkurrenskraft och negativ för de övriga.

"De akuta kriserna har kunnat hanteras. Men problemet har varit att den krislösning som på kort sikt framstått som nödvändig för att rädda euron, riskerar att bädda för

... det är ett obestridligt faktum att den ekonomiska utvecklingen varit bättre i de EU-medlemmar som likt Sverige har behållit sina nationella valutor än i eurozonen i genomsnitt.

allvarligare problem i framtiden. Trovärdigheten för EMU:s regelverk undermineras när både banker och stater kan räkna med att få nödhjälp närhelst euron ser ut att vara i fara", skriver de Vylder.

Situationen i EU förändras radikalt när Storbritannien lämnar unionen nästa år.

Röstbalansen skiftar då så att eurozonsländerna enklare kan skapa en kvalificerad majoritet i EU:s ministerråd. Det finns en risk att de kan utforma förslag tillsammans i egna forum som har påverkan på hela EU, och att övriga länder i så fall inte kommer in i diskussionen för rän på slutskedet. Därför behöver vi säkra trygghetsgarantier så att icke-eurozonsländerna får rätt att vara med i diskussionerna på eurogruppens möten när den diskuterar

frågor som gäller dem. Detta är ett förslag som EU erbjöd Storbritannien inför folkomröstningen för att få landet att stanna i EU. Med tanke på röstbalansen är det ännu viktigare nu för de icke-EMU-länder som är kvar i EU efter brexit.

En annan möjlig trygghetsgaranti är att det skapas en särskild post i EU-institutionerna som värnar länderna som står fria från EMU. En ytterligare sådan skulle vara att om till exempel minst tre icke-eurozonsländer begär det så kommer ett beslut bordläggas i några månader till ett möte med europeiska rådet. Det skulle skapa ett incitament att inkludera alla medlemsländer i processen med att ta fram lagar som ska gälla för alla.

Här är mina slutsatser av de aktuella granskningarna av valutaunionen:

- Sverige bör verka för ett permanent undantag som ger obestridbar rätt att stå fri från valutaunionen.
- EU behöver inrätta en trygghetsgaranti för att icke-eurozonsländer skall ha rätt att delta och ha talerätt på euro-gruppens möten när de diskuterar frågor som påverkar hela EU.
- Det bör finnas en kommissionär eller vice ordförande i Eurogruppen som har som en viktig del i sitt ansvarsområde att se till icke-eurozonsländernas intressen beaktas.
- För att motverka risken att eurozonen driver igenom regler som inte fungerar för resten av EU bör det finnas en möjlighet för ett antal icke-eurozonsländer att tillfälligt skjuta upp beslut som gäller de och som hotar deras intressen.

Framtidens EU behöver utformas så att det är till för alla medlemsländer och inte bara några.

Max Andersson
Europaparlamentariker (MP)

Händer något i kväll?

Det som händer nära dig hittar du på unt.se/guiden

